

**Regeringens proposition**

**1981/82: 159**

**om lag om skatt på vissa kassettband;**

beslutad den 8 mars 1982.

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som har tagits upp i bifogade utdrag av regeringsprotokoll ovannämnda dag.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

ROLF WIRTÉN

**Propositionens huvudsakliga innehåll**

I propositionen läggs fram förslag till en ny lag om skatt på oinspelade ljudkassettband och videokassettband (kassettskatt).

I propositionen föreslås att skatten skall utgå med 4 öre per spelminut på ljudkassettbanden och med 25 öre per spelminut på videokassettbanden. För att motverka ett kringgående föreslås att vissa inspelade band som uppenbarligen är avsedda att användas på samma sätt som oinspelade band skall jämföras med oinspelade band. Skattens konstruktion föreslås i stort följa det sedvanliga punktskattemönstret. Statens intäkter av skatten beräknas för helår uppgå till omkring 135 milj. kr.

Den nya lagstiftningen föreslås träda i kraft den 1 juli 1982.

## 1 Förslag till

### Lag om skatt på vissa kassetband

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Skatt (kassettskatt) skall erläggas till staten enligt denna lag vid omsättning inom landet eller vid införsel till landet av oinspelade ljud- och videokassetband.

2 § Med ljudkassetband avses ett magnetband som är inbyggt i en kasset och som endast kan uppta ljud.

Med videokassetband avses ett magnetband som är inbyggt i en kasset och som kan användas för upptagning av bilder avsedda att återges genom en teknik som i något skede utnyttjar elektriska signaler.

Med oinspelade band jämställs inspelade band som med hänsyn till bandens eller kassetternas utförande, inspelningarnas art eller andra särskilda omständigheter uppenbarligen är avsedda att användas på samma sätt som oinspelade band.

3 § Kassettskatt tas inte ut för sådana ljudkassetband eller videokassetband, vars speltid uppgår till högst trettio minuter.

4 § Kassettskatt tas ut för ljudkassetband med 4 öre per spelminut och för videokassetband med 25 öre per spelminut.

5 § Riksskatteverket är, utom i fall som avses i andra stycket, beskattningsmyndighet för kassettskatt. Därvid gäller lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning.

Då ett skattepliktigt band införs till landet av någon som inte har blivit registrerad enligt 9 §, skall skatten erläggas till tullmyndigheten. I sådana fall gäller tullagen (1973:670) i fråga om skatten. Dessutom gäller 46 § lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning.

6 § Med skattskyldig avses i det följande

1. den som inom landet yrkesmässigt tillverkar skattepliktiga kassetband,

2. den som har blivit registrerad enligt 9 §.

7 § Skattskyldighet för den som är skattskyldig inträder när

1. skattepliktigt kassetband levereras till en köpare som inte är registrerad,

2. uttag sker av skattepliktigt kassetband för annat ändamål än sådan inspelning eller kopiering av kassetband som sker yrkesmässigt,

3. den skattskyldige avregistreras, om skattepliktiga kassetband då finns i lager.

8 § Tillverkare som avses i 6 § 1 skall vara registrerade som skattskyldiga hos riksskatteverket.

9 § Riksskatteverket får efter ansökan av den som avser att införa skattepliktiga kassetband till landet för yrkesmässig återförsäljning i mer än ringa omfattning registrera denna som skattskyldig. Detsamma gäller den

som avser att yrkesmässigt göra inspelningar eller kopieringar på kassett-band.

**10 §** Skattskyldig skall lämna deklaration till riksskatteverket för varje kalendermånad (redovisningsperiod).

Riksskatteverket får, när särskilda skäl föreligger, medge att deklaration lämnas för helt kalenderår.

**11 §** I deklarationen skall skatt redovisas för de band för vilka skattskyldighet har inträtt under perioden. Avdrag får göras för skatt på sådana band

1. som har förts ut ur landet eller förts till svensk frihamn för annat ändamål än att användas där,
2. för vilka skattskyldighet tidigare har inträtt,
3. som har återtagits i samband med återgång av köp,
4. som har sålts med förlust för den skattskyldige, i den mån förlusten hänförs till bristande betalning från köparen.

**12 §** Deklarationen skall ha kommit in till riksskatteverket senast den femte i andra månaden efter utgången av redovisningsperioden.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1982.

## 2 Förslag till

### Lag om ändring i skattebrottslagen (1971: 69)

Härigenom föreskrivs att 1 § skattebrottslagen (1971: 69) skall ha nedan angivna lydelse.

#### *Nuvarande lydelse*

#### *Föreslagen lydelse*

#### 1 §<sup>1</sup>

Denna lag gäller i fråga om skatt eller avgift enligt

1. lagen (1908: 128) om beviljningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, förordningen (1927: 321) om skatt vid utskiftning av aktiebolags tillgångar, kommunalskattelagen (1928: 370), förordningen (1933: 395) om ersättningsskatt, lagen (1941: 416) om arvsskatt och gåvoskatt, lagen (1946: 324) om skogsvårdsavgift, lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt, lagen (1947: 577) om statlig förmögenhetsskatt, lagen (1958: 295) om sjömansskatt,

2. lagen (1941: 251) om särskild varuskatt, lagen (1953: 397) om avgift för fettvaror som användas för framställning av fettemulsion m. m., lagen (1957: 262) om allmän energiskatt, lagen (1961: 372) om bensinskatt, lagen (1961: 394) om tobaksskatt, stämpelskattelagen (1964: 308), lagen (1968: 430) om mervärdeskatt, lagen (1972: 266)

2. lagen (1941: 251) om särskild varuskatt, lagen (1953: 397) om avgift för fettvaror som användas för framställning av fettemulsion m. m., lagen (1957: 262) om allmän energiskatt, lagen (1961: 372) om bensinskatt, lagen (1961: 394) om tobaksskatt, stämpelskattelagen (1964: 308), lagen (1968: 430) om mervärdeskatt, lagen (1972: 266)

<sup>1</sup> Senaste lydelse 1981: 1157.

†1 Riksdagen 1981/82. I saml. Nr 159

*Nuvarande lydelse*

om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1973:37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, vägtrafikskattelagen (1973:601), lagen (1973:1216) om särskild beredskapsavgift för oljeprodukter, bilskrotningslagen (1975:343), lagen (1977:306) om dryckesskatt, lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978:144) om skatt på vissa resor,

*Föreslagen lydelse*

om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1973:37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, vägtrafikskattelagen (1973:601), lagen (1973:1216) om särskild beredskapsavgift för oljeprodukter, bilskrotningslagen (1975:343), lagen (1977:306) om dryckesskatt, lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978:144) om skatt på vissa resor, *lagen (1982:000) om skatt på vissa kassetband,*

3. lagen (1981:691) om socialavgifter.

Lagen gäller även preliminär skatt, kvarstående skatt och tillkommande skatt som avses i uppbördslagen (1953:272).

Lagen tillämpas inte om skatten eller avgiften fastställs eller uppbärs i den ordning som gäller för tull och inte heller beträffande restavgift, skattetillägg eller liknande avgift.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1982.

### 3 Förslag till

#### Lag om ändring i lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m.

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m. skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*1 §<sup>1</sup>

Förmånsrätt enligt 11 § förmånsrättslagen (1970:979) följer med fordran på

1. skatt och avgift, som anges i 1 § första stycket uppbördslagen (1953:272), samt skatt enligt lagen (1908:128) om bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, lagen (1958:295) om sjömansskatt och kupongskattelagen (1970:624),

2. skatt enligt lagen (1968:430) om mervärdesskatt,

3. skatt eller avgift enligt lagen (1908:129) med vissa bestämmelser om handel med fondpapper, lagen (1928:376) om särskild skatt å vissa lotterivinster, lagen (1941:251) om

3. skatt eller avgift enligt lagen (1908:129) med vissa bestämmelser om handel med fondpapper, lagen (1928:376) om särskild skatt å vissa lotterivinster, lagen (1941:251) om

<sup>1</sup> Senaste lydelse 1981:1158.

*Nuvarande lydelse*

särskild varuskatt, lagen (1953: 397) om avgift för fettvaror som användas för framställning av fettemulsion m. m., lagen (1957: 262) om allmän energiskatt, lagen (1961: 372) om bensinskatt, lagen (1961: 394) om tobaksskatt, stämpelskattelagen (1964: 308), lagen (1972: 266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972: 820) om skatt på spel, lagen (1973: 37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, lagen (1973: 1216) om särskild beredskapsavgift för oljeprodukter, bilskrotningslagen (1975: 343), lagen (1977: 306) om dryckesskatt, lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon *samt* lagen (1978: 144) om skatt på vissa resor,

*Föreslagen lydelse*

särskild varuskatt, lagen (1953: 397) om avgift för fettvaror som användas för framställning av fettemulsion m. m., lagen (1957: 262) om allmän energiskatt, lagen (1961: 372) om bensinskatt, lagen (1961: 394) om tobaksskatt, stämpelskattelagen (1964: 308), lagen (1972: 266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972: 820) om skatt på spel, lagen (1973: 37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, lagen (1973: 1216) om särskild beredskapsavgift för oljeprodukter, bilskrotningslagen (1975: 343), lagen (1977: 306) om dryckesskatt, lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978: 144) om skatt på vissa resor *samt lagen (1982: 000) om skatt på vissa kassetthand,*

4. skatt enligt vägtrafikskattelagen (1973: 601) samt lagen (1976: 339) om saluvagnsskatt,

5. tull och särskild avgift enligt 39 § tullagen (1973: 670)

samt avgift enligt lagen (1968: 361) om avgift vid införsel av vissa bakverk,

6. avgift enligt lagen (1967: 340) om prisreglering på jordbrukets område och lagen (1974: 226) om prisreglering på fiskets område,

7. avgift som uppbärs med tillämpning av lagen (1959: 552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen (1981: 691) om socialavgifter.

Förmånsrätten omfattar ej restavgift och liknande avgift som utgår vid försummelse att redovisa eller betala fordringen och ej heller skatte- eller avgiftstillägg och förseningsavgift.

---

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1982.

BUDGETDEPARTEMENTET

Utdrag  
PROTOKOLL  
vid regeringssammanträde  
1982-02-24

**Närvarande:** statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Ullsten, Wikström, Friggebo, Dahlgren, Åsling, Söder, Johansson, Wirtén, Andersson, Boo, Petri, Eliasson, Gustafsson, Elmstedt, Tillander, Ahrland, Molin

**Föredragande:** statsrådet Wirtén

**Lagrådsremiss med förslag till lag om skatt på vissa kassettband.**

---

## 1 Inledning

I budgetpropositionen för nästa budgetår (prop. 1981/82: 100, bil. 12) har chefen för utbildningsdepartementet aviserat att regeringen skall lägga fram ett förslag om en särskild skatt på kassettband. Jag avser nu att ta upp detta förslag till behandling.

I detta ärende har jag samrått med chefen för utbildningsdepartementet.

## 2 Allmän motivering

### 2.1 Allmänna utgångspunkter

Ungefär två tredjedelar av alla hushåll i Sverige har tillgång till kassettbandsspelare. Förra året såldes ca 14 milj. oinspelade ljudkassettband.

Videomarknaden har ökat explosionsartat i landet under senare år. Inom kort beräknas vart tionde hushåll ha tillgång till en videobandspelare. År 1981 såldes ca 2,5 milj. oinspelade videokassettband. Marknaden väntas fortsätta öka kraftigt.

Ett utnyttjande av kassettekniken har under senare år lett till en kraftigt ökad hemkopiering av musik. Detta är till förfång för rättighetsinnehavare av olika slag genom att deras verk och prestationer utnyttjas på ett sätt som inte har varit avsett. Det är vidare sannolikt att kopieringsverksamheten försämrar möjligheterna till ett brett utbud av musik på fonogram. Detta torde särskilt gälla inspelningar som är osäkra från försäljningssynpunkt men kulturpolitiskt angelägna. Utvecklingen på kassettmarknaden kan också negativt inverka på antalet arbetstillfällen för musiker och artister genom att efterfrågan på skivor och inspelade kassetter samt

direkta framföranden minskar som en följd av förbättrad och förenklad inspelningsteknik.

På motsvarande sätt, som jag nu har beskrivit för musikområdets del, torde den kraftigt expanderande videomarknaden och den ökade privatkopieringen som följer med denna expansion, påverka möjligheterna till ett brett utbud av kulturpolitiskt angelägen film- och videoproduktion liksom utkomstmöjligheterna för dem som är beroende av att dessa produktioner görs.

De negativa verkningarna av hemkopieringen bör kompenseras genom dels direkt ekonomisk ersättning till grupper av rättighetsinnehavare, dels insatser av annat slag på bl. a. musik- och filmområdena. Chefen för utbildningsdepartementet kommer i särskilda propositioner att lägga fram förslag härom.

I syfte att skapa ekonomiskt utrymme för en finansiering av dessa åtgärder anser jag att en särskild skatt bör tas ut på ljudkassettband och videokassettband. För att skatten inte skall missgynna rättighetsinnehavarna bör den träffa endast oinspelade band.

En beskattning av ljudkassettband och videokassettband är enligt min mening motiverad även av statsfinansiella skäl.

När en ny punktskatt införs bör vissa allmänna krav ställas på den. Skatten bör till sin konstruktion så långt som möjligt följa det sedvanliga punktskattemönstret. Den bör vara administrativt enkel för de skattskyldiga och för beskattningsmyndigheten och i möjligaste mån neutral i konkurrenshänseende.

## 2.2 Skattepliktig vara

De skattepliktiga objekten föreslås utgöras av oinspelade ljudkassettband och videokassettband. Ljudkassettbanden är avsedda att uppta endast ljud. På videokassettbanden kan däremot göras upptagningar som återges i form av rörliga bilder med eller utan ljud.

Inspelade band föreslås alltså förbli skattefria.

Gränsdragningen mellan oinspelade och inspelade band kan komma att vålla problem. En tänkbar utveckling är att kassetter kommer att föras med ljud eller bild endast i syfte att därigenom undgå skatteplikt. Dessa kassetter bör dock träffas av skatten. Det gäller att finna en metod att definiera de skattepliktiga objekten så att också sådana kassetter kommer att omfattas.

En sådan metod är att föreskriva att med oinspelade kassetter jämfälls sådana där en inspelning har gjorts i syfte att undgå skatteplikt. Man knyter med denna lösning an till det bakomliggande syftet med inspelningen, dvs. till ett subjektivt kriterium, och föreskriften får karaktären av en generalklausul.

En annan metod är att föreskriva skatteplikt för sådana inspelade band

som uppvisar vissa angivna egenskaper. Metoden bygger på att man på grundval av objektiva kriterier skall kunna avgöra om bandet är skattepliktigt eller ej.

Båda metoderna erbjuder stora svårigheter i den praktiska tillämpningen. I den förra situationen ställs man inför uppgiften att avgöra syftet med en inspelning. Viss ledning kan väl fås av kassetternas beskaffenhet, marknadsföringen eller inspelningens art. Det är dock en både besvärlig och för beskattningsmyndigheten resurskrävande uppgift att behöva avgöra i vilket syfte en viss inspelning har gjorts. Metoden erbjuder dock goda möjligheter att ingripa mot åtgärder som ter sig som skatteflykt.

Den andra metoden bygger på att skatteplikt inträder om ett inspelat band har vissa föreskrivna egenskaper. Det kan gälla kassetternas eller bandets tekniska egenskaper eller bandets innehåll. Som exempel kan nämnas att en kassett försetts med uppgifter som tyder på att den är avsedd för inspelning eller att ett band är bara delvis inspelat eller är inspelat med helt meningslösa ljud eller bilder. Bedömningen av en inspelning får dock aldrig ha karaktären av en kvalitetsbedömning och får inte ens misstänkas vara något slags kulturpolitiskt medel för påverkan av marknaden.

Båda metoderna har såväl för- som nackdelar. Då det här gäller ett nytt beskattningsområde anser jag det dock viktigt att man så klart och otvetydigt som möjligt anger vad som skall beskattas. Jag förordar således en lösning enligt den senare modellen och föreslår att skatteplikt även bör gälla för inspelade band som med hänsyn till bandens eller kassetternas utförande, inspelningarnas art eller andra särskilda omständigheter uppenbarligen är avsedda att användas på samma sätt som oinspelade band.

Ljudkassettbanden har i allmänhet inspelningstider på 60, 90 eller 120 minuter. Videokassettbandens inspelningstider är oftast ännu längre. På marknaden förekommer dock band med mycket korta speltider. Det gäller bl. a. ljudkassettband avsedda för diktafoner och videokassettband som används i t. ex. kameror. Med hänsyn till dessa bands användningsområdet och till den praktiska tillämpningen föreslår jag att dessa småkassetter undantas från skatteplikt. Jag föreslår att gränsen för skattefrihet sätts vid 30 minuters speltid.

### 2.3 Skattesats

Ljudkassettbandens inspelningstider är i regel standardiserade. Tiden finns angiven på kassetten. 60- och 90-minutersbanden är helt dominerande på den svenska marknaden. Det förekommer dock band med både kortare och längre inspelningstider.

Videokassettbandens inspelningstider är inte standardiserade på samma sätt som ljudkassettbandens. Uppgift om speltid saknas i vissa fall på kassetten. Om en sådan uppgift finns anges speltiden oftast i ungefärlig tid.

180-minutersbandet är vanligast, men band med speltider från en till fem timmar förekommer i inte obetydlig omfattning.

Statens pris- och kartellnämnd har uppskattat försäljningen år 1982 av oinspelade ljudkassettband till drygt 15 milj. band, eller annorlunda uttryckt till ung. 1 200 milj. spelminuter. Motsvarande siffror för oinspelade videokassettband är 3,5 milj. band resp. 600 milj. spelminuter.

Skatten kan utgå antingen med ett fast belopp, som är lika för varje kassett, eller med ett belopp som varierar med t.ex. kassettsens speltid eller pris.

En fast skatt är administrativt enkel för de skattskyldiga och för beskattningsmyndigheten. Den missgynnar dock band med kort speltid och bör avvisas av det skälet. En värdeskatt relaterad till priset innebär att kassetter med lika speltid men med olika pris beskattas olika. Vidare är en värderelaterad skatt administrativt besvärlig. Problem kan bl. a. uppstå när beskattningsvärdet skall bestämmas. Inte heller denna beskattningsform kan förordas.

Det tredje alternativet, en skatt relaterad till kassettsens speltid, framstår som det mest rättvisa. Det är dessutom en relativt enkel metod att bestämma skatten efter, åtminstone när det gäller ljudkassettbanden. Beträffande videokassettbanden får visserligen i vissa fall en uppgift om ungefärlig speltid accepteras, men sammantaget finner jag denna metod vara den lämpligaste. Jag förordar således en skatt som bygger på speltiden.

Enligt statens pris- och kartellnämnd var de genomsnittliga grossistpriserna år 1981 för ljudkassettband och videokassettband ungefär följande.

| Speltid          | 60 min. | 90 min. | 120 min. | 180 min. | 240 min. |
|------------------|---------|---------|----------|----------|----------|
| Ljudkassettband  | 4: 50   | 7: 30   | 8: 60    | —        | —        |
| Videokassettband | 47: 70  | —       | 60: 30   | 63: 15   | 83: 40   |

Detaljhandelspriset på enskilda band varierar kraftigt, beroende bl. a. på bandens kvalitet och på tillfälliga prisnedsättningar.

Av grossistpriserna framgår att videokassettband är åtskilligt dyrare än ljudkassettband räknat i kronor per spelminut. För det mest sålda videobandet, 180-minutersbandet, utgör grossistpriset per minut 35 öre. Motsvarande pris för det populäraste ljudbandet, 90-minutersbandet, är 8 öre. Priset per minut för videoband är vid denna jämförelse sålunda mer än fyra gånger högre än för ljudband. Videomarknaden är, som nämnts, i stark expansion. Marknaden för ljudkassetter torde däremot ha stagnerat. Jag anser det bl. a. av dessa skäl rimligt att skattesatsen för videokassettbanden sätts högre än för ljudkassettbanden och föreslår att skatt tas ut med 4 öre per spelminut för ljudkassettband och med 25 öre per spelminut för videokassettband. Det vanligaste ljudkassettbandet, 90-minutersbandet, skulle då beskattas med 3 kr. 60 öre och motsvarande videokassettband, 180-minutersbandet, med 45 kr.

Statens pris- och kartellnämnd har, som jag tidigare har nämnt, beräknat försäljningen för innevarande år till 1 200 milj. spelminuter för ljudkassettbanden och till 600 milj. spelminuter för videokassettbanden. Med en skatt av föreslagen storlek kan efterfrågan mätt i spelminuter beräknas minska. Jag räknar med att skatten för helt år kommer att inbringa ung. 35 milj. kr. för ljudkassettbanden och ung. 100 milj. kr. för videokassettbanden. Budgetåret 1982/83 kommer dock skatten sannolikt att inbringa endast omkring 125 milj. kr.

## 2.4 Skattskyldighet m. m.

Vad gäller kretsen av skattskyldiga och tidpunkten för skattskyldighetens inträde är det lämpligt att, så långt möjligt, följa vad som är brukligt i andra punktskattesammanhang. Normalt är därvid att yrkesmässiga tillverkare och importörer av skattepliktiga varor är skattskyldiga och att skattskyldigheten inträder när den skattskyldige levererar varan. Om annan än en yrkesmässig importör inför skattepliktiga varor är det brukligt att skatten erläggs till tullen vid importtillfället.

Den som inom landet yrkesmässigt tillverkar skattepliktiga band bör i enlighet härmed vara skattskyldig. F.n. torde det endast finnas någon enstaka sådan tillverkare. För tillverkarna bör föreligga en obligatorisk registreringsskyldighet hos riksskatteverket, som föreslås vara beskattningsmyndighet.

Vidare bör vid import av skattepliktiga band importören vara skattskyldig. För att undvika att den som importerar skattepliktiga band för yrkesmässig återförsäljning måste hålla beskattade band i lager bör en sådan importör ges möjlighet att låta registrera sig som skattskyldig. Av praktiska skäl är det lämpligt att begränsa denna möjlighet till registrering för importörer till dem som importerar band för yrkesmässig återförsäljning i mer än ringa omfattning.

Ett speciellt problem uppstår då skattebelagda oinspelade band används för yrkesmässiga inspelningar av band. Enligt vad jag har erfarit förekommer detta i stor utsträckning i fråga om videokassettband. Oinspelade sådana band importeras och ett inspelningsföretag förser bandet med bilder. Sådana inspelade band skulle bli beskattade, vilket i konkurrenshänseende inte är acceptabelt. För att undvika denna effekt föreslår jag att även sådana företag ges rätt att låta sig registreras. Därigenom kommer inspelningsföretagen att erlägga skatt endast om de säljer oinspelade band.

Skattskyldigheten bör inträda när en skattepliktig vara levereras till en köpare som inte själv är registrerad som skattskyldig, när uttag sker av skattepliktiga band för annat ändamål än sådan inspelning eller kopiering av band som sker yrkesmässigt eller när den skattskyldige avregistreras, om skattepliktiga varor då finns i lager.

När någon annan än en registrerad importör inför skattepliktiga band till

landet, bör skatten erläggas till tullmyndigheten när banden förs in till landet. Reglerna i tullagen (1973:670) skall då tillämpas. Detta innebär i normalfallet att det är den tullskyldige som skall betala skatten till tullverket.

## 2.5 Redovisning, avdrag m. m.

Med registrering bör följa skyldighet att periodvis i en deklaration redovisa och betala in skatt för de transaktioner för vilka skattskyldighet har inträtt under redovisningsperioden. Som redovisningsperiod föreslår jag kalendermånad. Deklarationen bör lämnas till riksskatteverket senast den femte i andra månaden efter utgången av redovisningsperioden.

Jag föreslår vidare att en skattskyldig bör få göra avdrag i deklarationen enligt de gängse normer som gäller för punktskatter. Det innebär rätt till avdrag vid export, vid förvärv av tidigare beskattad vara, vid återgång av köp och vid kundförlust.

## 2.6 Övrigt

Skattebrottslagen (1971:69) och lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m. bör göras tillämpliga på kassettskatten. Detta kräver ändringar i dessa båda lagar.

## 2.7 Ikraftträdande

Jag föreslår att den nya lagstiftningen träder i kraft den 1 juli 1982.

# 3 Upprättade lagförslag

I enlighet med det anförda har inom budgetdepartementet upprättats förslag till

1. lag om skatt på vissa kassetband,
2. lag om ändring i skattebrottslagen (1971:69),
3. lag om ändring i lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m.

Förslagen bör fogas till protokollet i detta ärende som en *bilaga*.<sup>1</sup>

<sup>1</sup> Bilagan har uteslutits här. Förslagen är — bortsett från att ett andra stycke har lagts till i 10 § lagen om skatt på vissa kassetband — likalydande med de som är fogade till propositionen.

#### 4 Specialmotivering

Förslaget till lag om skatt på vissa kassettband.

##### 1 §

Paragrafen innehåller en inledande bestämmelse om att en särskild skatt, benämnd kassettskatt, skall erläggas till staten vid omsättning inom landet och vid införsel av vissa band, nämligen oinspelade ljudkassettband och videokassettband. Av lydelsen framgår att det är själva bandet som utgör beskattningsföremålet och inte de kassetter som banden är inbyggda i. Vidare framgår att för att skatteplikt skall föreligga skall såväl ljudkassettbanden som videokassettbanden vara oinspelade.

##### 2 §

I *första stycket* definieras ljudkassettband. För det första skall det vara fråga om ett magnetband. Härigenom undantas från beskattning andra typer av ljudbärare. Vidare skall på bandet endast ljud kunna tas upp. Detta innebär att ljuddelen på ett videoband inte skall beskattas som ett ljudkassettband. Slutligen skall för att ett ljudkassettband skall anses föreligga, magnetbandet vara inbyggt i en kassett. Genom denna förutsättning utesluts magnetband på öppna spolar, s. k. rullband, från beskattning.

I *andra stycket* ges en definition av videokassettbandet. Videotekniken har utvecklat flera olika system. De viktigaste är f. n. videokassettsystemet med magnetband och videoskivsystemet. Genom definitionen i stycket undantas andra videosystem än videokassettsystemet med magnetband från beskattning.

Paragrafens *tredje stycke* innehåller en bestämmelse, enligt vilken vissa inspelade band skall jämföras med oinspelade band och därmed vara skattepliktiga. För att ett inspelat band skall jämföras med ett oinspelat krävs att bandet uppenbarligen är avsett att användas på samma sätt som ett oinspelat band. Bandet skall alltså vara avsett att användas för inspelning och inte för uppspelning av det ljud som finns på bandet. Vid denna bedömning skall hänsyn tas till kassetten eller bandets utförande, inspelningsarten eller andra särskilda omständigheter.

Beträffande kassetten eller bandets utförande kan som exempel nämnas att en oinspelad kassett normalt har två näbbar som efter en inspelning tas bort om man vill förhindra en ofrivillig radering. Finns sådana näbbar torde bandet i allmänhet vara avsett för inspelning. Vidare kan texten på kassetten ange att bandet är avsett för inspelning.

Med uttrycket "inspelningsarten" åsyftas att få in band med helt meningslösa inspelningar under beskattningsområdet. Om ett band förses med t. ex. endast reklam för bandproducenten torde det vara uppenbart att bandet skall användas som ett oinspelat band. Det är dock viktigt att betona att bestämmelsen inte innebär att en kvalitetsbedömning får göras av en inspelning.

En annan omständighet som bör kunna läggas till grund för bedömningen om ett inspelat band skall anses som oinspelat är inspelningstidens längd. Om, som exempel, ett band med 90-minuters speltid har försetts med en inspelning, vars speltid är endast några minuter, bör bandet självfallet jämföras med ett oinspelat band.

### *3 och 4 §§*

Enligt 3 § skall band, vars speltid uppgår till högst 30 minuter, undantas från beskattning. I 4 § anges skattesatserna i ören per spelminut.

När det gäller att avgöra ett bands speltid och, om bandet är skattepliktigt, antalet spelminuter bör i allmänhet den på kassetten angivna speltiden kunna godtas. Om en sådan tidsangivelse saknas, vilket ofta är fallet beträffande videokassettbanden, får det ankomma på beskattningsmyndigheten att i vanlig ordning bedöma riktigheten i de uppgifter som den skattskyldige har lämnat.

Ett bands speltid är givetvis beroende av med vilken hastighet bandet spelas. Bandets speltid bör bestämmas med hänsyn till den hastighet med vilken det normalt skall spelas. För ljudkassettbandens del gäller att den helt dominerande hastigheten på i marknaden förekommande kassettbandspelare är 4,75 cm/sekund.

### *Övriga paragrafer*

Paragraferna innehåller bestämmelser om beskattningsmyndighet, skattskyldighet, registrering, deklarationskyldighet m.m. Bestämmelserna är uppbyggda efter i princip samma mönster som gäller för punktbeskattningen i övrigt.

De skattskyldiga anges i 6 §. Till kretsen av skattskyldiga räknas då inte de som enligt 5 § andra stycket såsom tullskyldiga skall erlägga skatten till tullmyndigheten.

När det gäller det i 6, 7 och 9 §§ angivna kravet på yrkesmässighet bör en verksamhet anses som yrkesmässig när inkomsten därav utgör skattepliktig intäkt av rörelse enligt kommunalskattelagen (1928:370).

I 9 § anges att den som avser att importera skattepliktiga band för yrkesmässig återförsäljning i mer än ringa omfattning får registreras som skattskyldig hos riksskatteverket. Vid bedömningen härav bör gälla att en återförsäljning av mer än 100 000 skattepliktiga ljudkassettband eller 25 000 videokassettband normalt bör utgöra en försäljning av mer än ringa omfattning. Vid lägre omsättning bör registrering i allmänhet inte tillåtas.

Enligt 11 § första meningen skall deklarationen omfatta samtliga band för vilka skattskyldighet har inträtt under redovisningsperioden, således även för band som t. ex. har exporterats. Enligt 11 § andra meningen får sedan avdrag göras bl. a. för sådana band.

## **5 Hemställan**

Jag hemställer om att lagrådets yttrande inhämtas över förslagen till

1. lag om skatt på vissa kassettband,
2. lag om ändring i skattebrottslagen (1971: 69),
3. lag om ändring i lagen (1971: 1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m.

## **6 Beslut**

Regeringen beslutar i enlighet med föredragandens hemställan.

## LAGRÅDET

Utdrag  
PROTOKOLL  
vid sammanträde  
1982-03-04

**Närvarande:** f. d. regeringsrådet Paulsson, regeringsrådet Reuterswärd, justitierådet Palm.

Enligt lagrådet den 4 mars 1982 tillhandakommet utdrag av protokoll vid regeringssammanträde den 24 februari 1982 har regeringen på hemställan av statsrådet och chefen för budgetdepartementet Wirtén beslutat inhämta lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om skatt på vissa kassetband,
2. lag om ändring i skattebrottslagen (1971: 69),
3. lag om ändring i lagen (1971: 1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m.

Förslagen har inför lagrådet föredragits av hovrättsassessorn Åke Rehnström.

Föredragningen inför lagrådet har påbörjats vid en tidpunkt då lagförslagen ännu inte erhållit slutlig utformning. Vissa inom lagrådet framförda jämningsförslag av väsentligen lagteknisk eller redaktionell natur har därför kunnat beaktas i de förslag som genom remissen överlämnats till lagrådet.

De remitterade förslagen föranleder följande yttrande av *lagrådet*.

Den föreslagna skatten skall erläggas för kassetband som är oinspelade. I den allmänna motiveringen förutses att kassetter kan komma att förses med ljud eller bild i syfte endast att därigenom undgå skatteplikt. Det föreslås att skatteplikt därför skall föreligga också för vissa inspelade band, nämligen när banden uppenbarligen är avsedda att användas på samma sätt som oinspelade band. Som kriterier på sådan avsikt anges bandens eller kassetternas utförande, inspelningens art och andra särskilda omständigheter. Om denna gränsdragning inte låter sig göra på ett någorlunda effektivt sätt, blir det troligen så lätt att kringgå lagstiftningen att fråga uppkommer om den är meningsfylld. Någon teknisk egenskap av betydelse i sammanhanget synes inte föreligga. Uppenbarligen är vidare den tänkta värderingen av "inspelningens art" vanskelig. Det är svårt för lagrådet att bedöma huruvida gränsdragningen enligt angivna kriterier går att genomföra. Den synes dock vara nödvändig för kontroll av de skattskyldigas redovisning av skattepliktig försäljning. För en sådan bedömning hade det varit av värde med uttalanden i dessa frågor av fackmyndigheter och sakkunniga intresseorganisationer. Utan tillgång till sådan utredning saknas säker grund för att avgöra hur stora problem av gränsdragnings- och kontrollnatur som kommer att uppstå vid tillämpning av den föreslagna lagstiftningen.

Frånsett nu angivna synpunkter har lagrådet inte något att erinra mot förslagen.

BUDGETDEPARTEMENTET

Utdrag  
PROTOKOLL  
vid regeringssammanträde  
1982-03-08

**Närvarande:** statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Ullsten, Wikström, Friggebo, Dahlgren, Åsling, Söder, Johansson, Wirtén, Andersson, Boo, Petri, Eliasson, Gustafsson, Tillander, Ahrland, Molin

**Föredragande:** statsrådet Wirtén

**Proposition om lag om skatt på vissa kassettband**

---

**1 Anmälan av lagrådets yttrande m. m.**

Föredraganden anmäler lagrådets yttrande<sup>1</sup> över förslag till

1. lag om skatt på vissa kassettband,
2. lag om ändring i skattebrottslagen (1971: 69),
3. lag om ändring i lagen (1971: 1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m.

Föredraganden redogör för lagrådets yttrande och anför.

Lagrådet har uttalat att om gränsdragningen mellan oinspelade och inspelade band inte låter sig göra på ett någorlunda effektivt sätt, blir det troligen så lätt att kringgå lagstiftningen att fråga uppkommer om den är meningsfylld. Lagrådet har ansett det svårt att bedöma huruvida gränsdragningen enligt de i lagförslaget angivna kriterierna går att genomföra. Enligt lagrådet synes den dock vara nödvändig från kontrollsynpunkt.

Riksskatteverket och generaltullstyrelsen har under hand lämnat synpunkter på de remitterade lagförslagen. Båda instanserna anser att en beskattning av endast oinspelade band kommer att förorsaka administrativa svårigheter och kontrollproblem. Riksskatteverket har bl. a. pekat på problemet att i efterhand kontrollera om en viss försäljning avsett inspelade eller oinspelade band. Generaltullstyrelsen påpekar bl. a. att tulltaxeringsproceduren sällan omfattar godsundersökningar vid importtillfället, vilket gör kontrollen av huruvida ett band är skattepliktigt eller ej besvärlig. Båda myndigheterna avstyrker att en skatt med den föreslagna utformningen införs.

En beskattning av inspelade band är från principiell synpunkt så tveksam att jag inte är beredd att nu föreslå en sådan utformning av skatten. De

<sup>1</sup> Beslut om lagrådsremiss fattat vid regeringssammanträde den 24 februari 1982.

insatser på bl. a. film- och musikområdena som chefen för utbildningsdepartementet senare denna dag kommer att föreslå regeringen (jmf avsnitt 2.1 i lagrådsremissen samt prop. 1981/82: 111 och prop. 1981/82: 128) utgår från att kassettskatten får den utformning som jag har förordat. Om det framöver visar sig att de uttalade farhågorna om möjligheterna att kringgå beskattningen besannas, är jag dock beredd att överväga andra skattetekniska lösningar för att motverka en sådan utveckling.

Riksskatteverket har ansett att det i vissa fall bör vara tillräckligt att deklaration lämnas en gång om året, nämligen när registrerade inspelningsföretag förvärvar skattepliktiga band och använder dessa uteslutande för inspelning. I sådana fall skall någon skatt inte betalas. Riksskatteverkets förslag bör följas. Även om en viss mindre del av banden omsätts som inspelade band bör årsredovisning kunna medges. Jag föreslår att en bestämmelse härom tas in i ett andra stycke till 10 §.

Införandet av kassettskatten innebär en viss ökning av framför allt riksskatteverkets arbetsuppgifter. Det bör ankomma på regeringen att vidta de åtgärder som krävs för att möta dessa ökade krav.

## **2 Hemställan**

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att anta de av lagrådet granskade lagförslagen med vidtagen ändring.

## **3 Beslut**

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de lagförslag som föredraganden har lagt fram.

